

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Kraaiwinkel (Haaltert, Oost-Vlaanderen)

Projectcode: 2021A114
Januari 2021

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 1: RESULTATEN VAN HET BUREAUONDERZOEK

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Aaron Willaert

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Ruben Willaert, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2021

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV.

Ruben Willaert NV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Resultaten van het bureauonderzoek	7
1.1	Administratieve gegevens	7
1.2	Onderzoeksoopdracht.....	9
1.2.1	Doelstelling.....	9
1.2.2	Onderzoeksvragen	9
1.2.3	Juridische context	9
1.2.4	Randvoorwaarden	9
1.2.5	Archeologische voorkennis van het terrein	10
1.3	Werkwijze en strategie	11
1.3.1	Methode	11
1.3.2	Fysisch geografische situatie	11
1.3.3	Historische context en bekende archeologie.....	11
1.3.4	Archeologische indicatoren	11
1.3.5	Verstoringshistoriek.....	12
1.3.6	Introductie tot het projectgebied.....	13
1.3.6.1	Ruimtelijke situering.....	13
1.3.6.2	Geplande werken.....	14
1.4	Assessmentrapport.....	16
1.4.1	Fysisch geografische en geologische situatie	16
1.4.1.1	Landschappelijke situering	17
1.4.1.2	Tertiaire lithostratigrafie	21
1.4.1.3	Quartaire lithostratigrafie	22
1.4.1.4	Bodemvormingsprocessen	23
1.4.2	Historische en archeologische voorkennis.....	24
1.4.2.1	Overzicht van de gekende archeologische waarden	24
1.4.2.2	Historische context en bekende archeologische vindplaatsen	33
1.4.2.3	Archeologische indicatoren en cartografische bronnen	34
1.4.2.4	Huidige gebruik en verstoringen.....	38
1.5	Synthese	41
2	Bibliografie.....	42

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).....	8
Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt). 8	
Figuur 3: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2019 (Bron: Geopunt).	13
Figuur 4: Bestaande toestand. Projectgebied gezien vanaf het westen (©Google Streetview).	14
Figuur 5: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2019 (Bron: Geopunt).	14
Figuur 6: Plan verkaveling weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).	15
Figuur 7: Projectgebied weergegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Bron: Geopunt).	18
Figuur 8: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de waterlopen (Bron: Geopunt).	18
Figuur 9: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de waterlopen (Bron: Geopunt).	19
Figuur 10: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).	19
Figuur 11: Hoogteverloop, NW-ZO	20
Figuur 12: Hoogteverloop, ZW-NO	20
Figuur 13: Projectgebied weergegeven op de Tertiair Geologische Kaart (Bron: Geopunt). ..	21
Figuur 14: Projectgebied weergegeven op de Quartair Geologische Kaart (Bron: Geopunt). ..	22
Figuur 15: Projectgebied weergegeven op de Bodemkaart (Bron: Geopunt).	23
Figuur 16: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de CAI-polygonen binnen een straal van 1,5 km (Bron: Geopunt).	24
Figuur 17: Projectgebied weergegeven op een figuratief plan van de gronden in Bruul, Charles en Adrien Fr. Benthuis, 1766 (Bron: NGI Cartesius).	34
Figuur 18: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).....	35
Figuur 19: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).....	35
Figuur 20: Projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen, ca. 1840 (Bron: Geopunt).	36
Figuur 21: Projectgebied weergegeven op de Poppkaart, 1842-1879 (Bron: Geopunt).....	36

Figuur 22: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van 1884 (Bron: NGI Cartesius).....	37
Figuur 23: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van 1936 (Bron: NGI Cartesius).....	37
Figuur 24: Projectgebied weergegeven op de orthfoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1971 (Bron: Geopunt).....	38
Figuur 25: Projectgebied weergegeven op de orthfoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1979-1990 (Bron: Geopunt).....	39
Figuur 26: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2000-2003 (Bron: Geopunt).....	39
Figuur 27: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2008-2011 (Bron: Geopunt).....	40
Figuur 28: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).....	40

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.....7

Tabel 2: Overzicht van de aardwetenschappelijke gegevens.....16

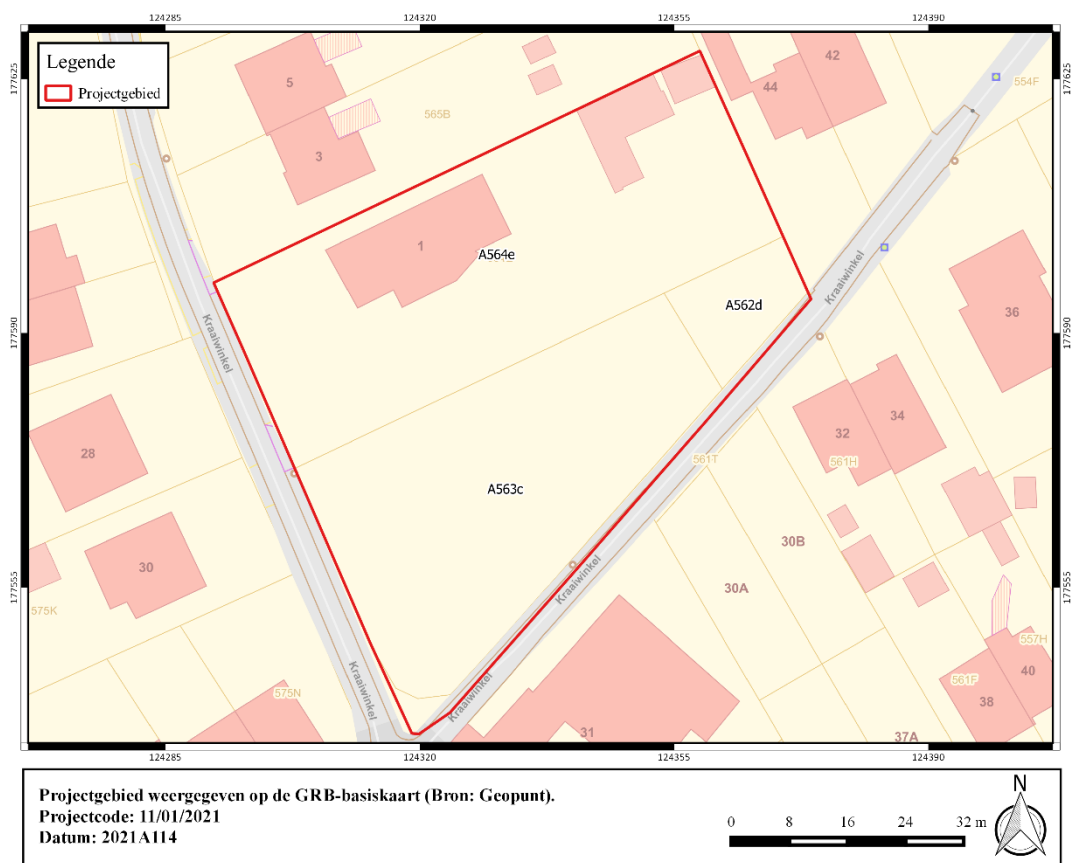
1 Resultaten van het bureauonderzoek

1.1 Administratieve gegevens

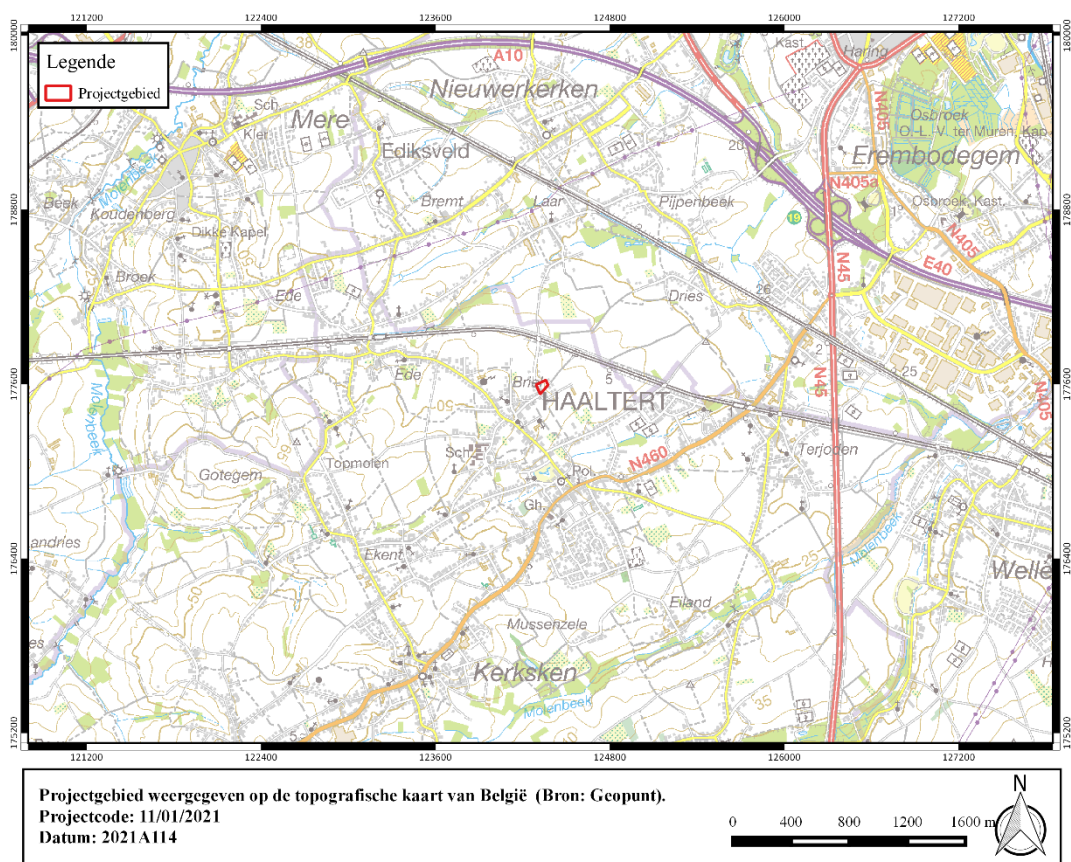
Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	Oost-Vlaanderen
	Gemeente	Haaltert
	Deelgemeente	/
	Postcode	9450
	Adres	Kraaiwinkel 9450 Haaltert
	Toponiem	Kraaiwinkel
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	X _{min} = 124266 Y _{min} = 177533 X _{max} = 124407 Y _{max} = 177631
b) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Haaltert, Afdeling 1, Sectie A, nr's: 564 ^e , 563c, 562d Figuur 1	
c) Een topografische kaart van het onderzochte gebied waarvan de schaal afgestemd is op de grootte van het projectgebied	Figuur 2	
d) Alle betrokken actoren en specialisten	Wouter Van Goidsenhoven (erkend archeoloog) Clara Thys (archeoloog) Elke Ghyselbrecht (aardkundige) Aaron Willaert (historicus)	
e) Personen buiten het project die geraadpleegd of betrokken werden voor algemene wetenschappelijke advisering	/	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).

Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt).

1.2 Onderzoeksopdracht

1.2.1 Doelstelling

Het archeologisch vooronderzoek betracht altijd eerst door raadpleging van gekende en ontsloten informatiebronnen tijdens een bureauonderzoek eventueel aanwezig archeologisch erfgoed binnen het onderzoeksgebied te inventariseren, waarderen en veiligstellen.

1.2.2 Onderzoeksvragen

Voor het bureauonderzoek zijn volgende onderzoeksvragen te formuleren:

- Hoe is de aardkundige opbouw van het onderzoeksgebied?
- Welke processen van bodemvorming zijn bekend?
- Welke geomorfologische processen zijn te bekend?
- Welke aardkundige eenheden zijn archeologisch relevant en wat is hun diepteligging?
- Zijn er archeologische resten bekend binnen de grenzen van het plangebied?
- Welke is de aard en ouderdom van bekende archeologische resten?
- Welke is de conserveringsgraad en gaafheid van bekende archeologische resten?
- Wat is de invloed van de toekomstige inrichting op eventueel aanwezige archeologische resten?

1.2.3 Juridische context

Het onderzoeksterrein situeert zich volgens het gewestplan in een zone bestemd als woongebied. Het onderzoeksterrein situeert zich noch binnen een vastgestelde archeologische zone, noch binnen een archeologische site, noch binnen een zone waar geen archeologie te verwachten valt. Deze archeologienota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande verkavelingsvergunningsaanvraag waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000 m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000 m² of meer bedraagt.

De oppervlakte van het plangebied in kwestie bedraagt 4000 m²; vandaar is men verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

1.2.4 Randvoorwaarden

Voor het bureauonderzoek worden enkel toegankelijke en beschikbare bronnen gebruikt.

Een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem is momenteel onmogelijk voorafgaand aan het aanvragen van de verkavelingsvergunning. Het terrein is op heden bebouwd. Deze bebouwing dient eerst verwijderd te worden conform de sloopvoorwaarden opgenomen in het Programma van Maatregelen.

Daarom wordt geopteerd voor de uitzonderingsprocedure waarbij een nota wordt aangeleverd op basis van een bureauonderzoek. In dit bureauonderzoek wordt nagegaan of er op het projectgebied een uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem noodzakelijk is en of (gedeeltelijke) vrijgave mogelijk is.

1.2.5 Archeologische voorkennis van het terrein

Binnen de grenzen van projectgebied Haaltert Kraawinkel werd in het verleden geen archeologisch onderzoek uitgevoerd.

In de omgeving zijn wel enkele archeologische vindplaatsen gekend (cfr. infra).

1.3 Werkwijze en strategie

1.3.1 Methode

In de praktijk resulteert het bureauonderzoek in een inschatting van het archeologisch potentieel van een onderzoeksgebied. Het archeologisch potentieel drukt een verwachting uit ten aanzien van voorkomen, aard, gaafheid en conservering van de archeologische resten in de ondergrond van de planlocatie. Het archeologisch potentieel is gebaseerd op vier variabelen: fysisch-geografische situatie, bekende archeologische vindplaatsen, archeologische indicatoren en verstoringshistoriek.

Pas na de vaststelling van het archeologisch potentieel kunnen onderbouwde inschattingen worden gemaakt over de planeffecten op eventueel archeologisch erfgoed.

1.3.2 Fysisch geografische situatie

Geologische, geomorfologische en bodemkundige data informeren over de genese van het landschap in het plangebied, de bodemopbouw en de ligging en de stratigrafische positie van sedimenten waarin archeologische fenomenen kunnen voorkomen. Een aantal (prehistorische) vindplaatstypen kunnen bovendien uitgesproken gekoppeld worden aan specifiek aanwijsbare landschapsvormen.

De aardkundige data laten ook toe om een verwachting te formuleren ten aanzien van de verschijningsvorm, d.i. de conserveringsgraad en gaafheid van het archeologische erfgoed.

Volgende informatiebronnen werden geconsulteerd t.b.v. een eerste aardkundige analyse:

- Tertiair en Quartair geologische kaart van Vlaanderen
- Toelichting bij de Quartair geologische kaart van Vlaanderen
- Bodemkaart van Vlaanderen
- Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen
- Hydrografische kaart van Vlaanderen
- Bodemerosie kaart

1.3.3 Historische context en bekende archeologie

Beschikbare historische en toponymische kennis over woonplaatsen (buurtschap, gehucht, dorp, stad) in en nabij het onderzoeksgebied kan een zinvol kader bieden om de betekenis van bekende archeologische vindplaatsen te evalueren.

Om een overzicht te krijgen van de bekende archeologische vindplaatsen binnen het onderzoeksgebied werd de Centrale Archeologische Inventaris van Agentschap Onroerend Erfgoed¹ geraadpleegd en is lokaal geïnformeerd naar recent onderzoek.

1.3.4 Archeologische indicatoren

Archeologische indicatoren omvatten diverse datacategorieën zoals resultaten van non-intrusieve archeologische prospectietechnieken (bijvoorbeeld vondstmeldingen van metaaldetectie), toevallige vondsten bij niet-archeologische graafwerken, maar vooral ook historisch-cartografische, iconografische data en fotocollecties. Ze vormen fysiek aanwijsbare

¹ <https://cai.onroerenderfgoed.be/>

fenomenen die een aanwijzing kunnen zijn voor de aanwezigheid, ter plaatse of in de nabijheid, van archeologische sites.

Archeologische indicatoren zijn gezocht in de Centrale Archeologische Inventaris van het Agentschap Onroerend Erfgoed en in ontsloten cartografische bronnen.

1.3.5 Verstoringshistoriek

De verstoringsgraad van het onderzoeksgebied bepaalt in belangrijke mate de te verwachten gaafheid en bewaringsgraad van eventueel aanwezig archeologische bodemarchief. Om een correcte inschatting van de verstoring van de bodem te kunnen maken kunnen allerhande bronnen van pas komen. Zo kan mondelinge informatie van vroegere gebruikers of bewoners, beschikbare plannen van (verdwenen) constructies, verslagen van bodemonderzoeken en saneringen of informatie over delfstoffenwinning relevante informatie bieden.

Aanvullende informatie over recent historisch landgebruik is afkomstig van geraadpleegde luchtopnames vanaf 1971.²

² <http://www.geopunt.be/>

1.3.6 Introductie tot het projectgebied

1.3.6.1 Ruimtelijke situering

Het projectgebied is gelegen in Haaltert, in de provincie Oost-Vlaanderen. Haaltert is een landbouw- en woongemeente met veel pendelaars naar Aalst en het Brusselse. Haaltert wordt in het noorden begrensd door Aalst, in het oosten door Denderleeuw en Liedekerke, in het zuiden door Ninove en in het westen door Herzele.

Het plangebied is gelegen op het kruispunt van straat Kraaiwinkel en de Doornstraat. De westzijde grenst aan Kraaiwinkel en de zuidzijde grenst aan de Doornstraat. De dorpskern (Markt) situeert zich ca. 650 meter ten zuiden.

Figuur 3: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2019 (Bron: Geopunt).

1.3.6.2 Geplande werken

1.3.6.2.1 Bestaande toestand

De totale oppervlakte van het plangebied bedraagt ca. 4000 m². Op heden is ca. 376 m² van het terrein bebouwd. Deze bebouwing betreft een woning met 2 bijgebouwtjes. Op heden is ca. 290 m² van het terrein verhard en in gebruik als inrit. De rest van het terrein is in gebruik als tuinzone. Verspreid komen bomen en lage struiken voor. De bestaande woning situeert zich op een iets hoger gelegen platform (cfr.infr. 1.4.1.1).

Figuur 4: Bestaande toestand. Projectgebied gezien vanaf het westen (©Google Streetview).

Figuur 5: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2019 (Bron: Geopunt).

1.3.6.2.2 Ontworpen toestand

De opdrachtgever plant de verkaveling van het terrein in 9 loten met variabele oppervlakte. Het lijkt geen twijfel dat de geplande werken, het hiermee gepaard gaande werfverkeer en de mogelijke toekomstige ingrepen in de individuele kavels, het potentieel archeologisch niveau over het volledige plangebied bedreigen. Bijgevolg wordt binnen deze archeologienota uitgegaan van een integrale verstoring van het terrein.

Figuur 6: Plan verkaveling weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).

1.4 Assessmentrapport

Het assessmentrapport omvat alle relevante gegevens die over het projectgebied verzameld kunnen worden uit toegankelijke literatuur en kaartmateriaal, die bijdragen tot het gefundeerd inschatten van het archeologisch potentieel van het plangebied. Om dit laatste te bereiken worden de verzamelde gegevens met elkaar vergeleken, geconfronteerd en samengelegd. Dit rapport heeft als doel het plangebied binnen zijn archeologisch en landschappelijk kader te plaatsen, rekening houdend met de geplande bodemingrepen. De studie maakt gebruik van verschillende datasets, waarbij het uitgangspunt steeds het ontwerpplan van de toekomstige bodemingrepen is. Dit ontwerpplan wordt telkens geprojecteerd op de geologische, bodemkundige en historische kaarten. Alle kaartmateriaal werd vervaardigd met behulp van QGIS, een geografisch informatiesysteem.

Op basis van deze assessment van het projectgebied kan een gegronde argumentatie opgesteld worden over de noodzaak en het nut van al dan niet verder te nemen archeologische maatregelen, die uiteengezet worden in deel 2: het programma van maatregelen.

1.4.1 Fysisch geografische en geologische situatie

Tabel 2: Overzicht van de aardwetenschappelijke gegevens.

Bron	Informatie
Landschappelijke situering	
Tertiair	
Quartair	
Bodemtypes	
Potentiële bodemerosie	
Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen	
Hydrografie	

1.4.1.1 Landschappelijke situering

Landschappelijk is het plangebied gelegen in de zandleem- en leemstreek.

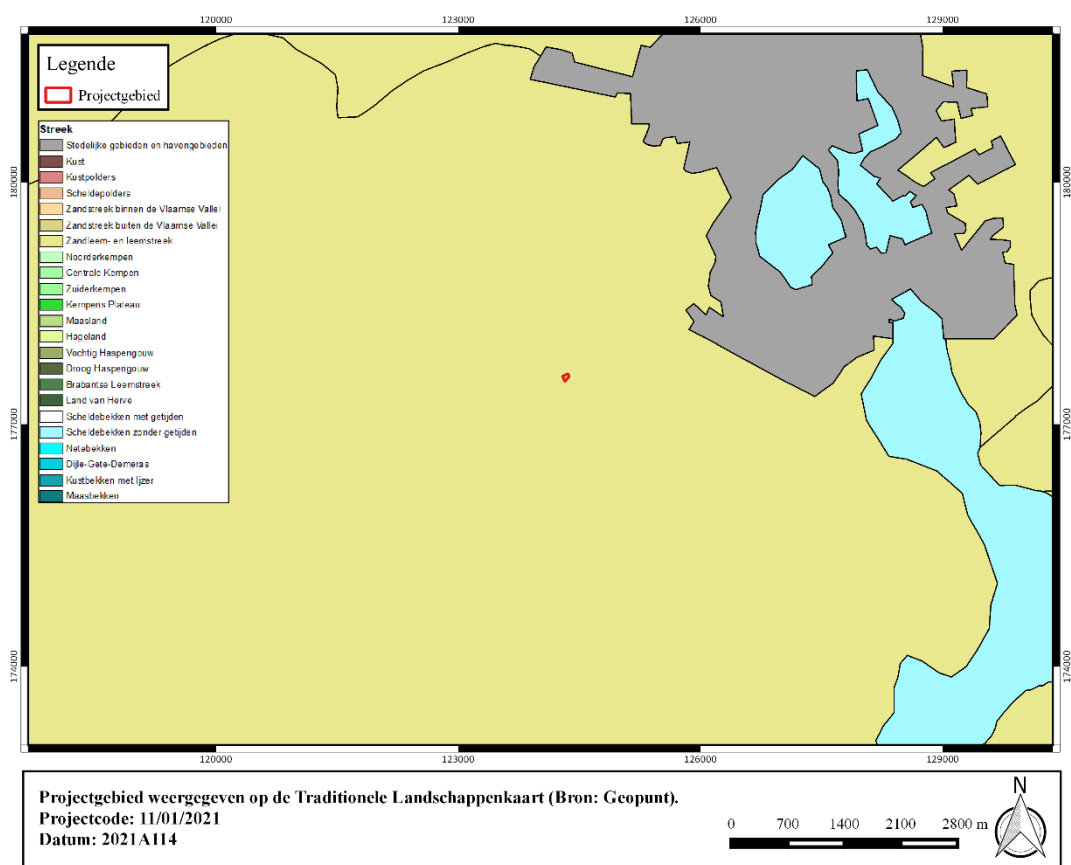
Het terrein is gelegen op een noordoostelijke uitloper van de Vlaamse Ardennen. De Vlaamse Ardennen bestaan uit een sterk golvend landschap dat versneden is met kleine valleien. Het landschap is het gevolg van langdurige rivier- en hellingserosie. Precies ten oosten van het plangebied situeert zich de Dendervallei. De Dender maakt enkel in het meest noordelijk deel onderdeel uit van de Vlaamse Vallei. De Vlaamse Vallei is een grote depressie hoofdzakelijk van fluviatiele oorsprong die grotendeels beneden het huidige zeeniveau is geërodeerd. Ten zuiden van Gent is deze depressie opgesplitst in een aantal vertakkingen die quasi alle belangrijke rivieren van het Scheldebekken tot een zeker niveau stroomopwaarts omvatten. Deze vertakkingen worden de uitlopers van de Vlaamse Vallei genoemd.

Het plangebied situeert zich allicht een 5-tal km ten zuiden van de Vlaamse Vallei. Ter hoogte van het plangebied wordt het golvend landschap in eerst instantie gekenmerkt door een algemeen voorkomend leemdek. Deze zogenaamde leemafzettingen dateren van het Weichseliaan. De afwatering in de omgeving van het plangebied gebeurt in essentie vanaf de uitlopers van de Vlaamse Ardennen richting de Dendervallei. Ca. 800 meter ten noorden en ca. 550 meter ten zuiden van het plangebied lopen respectievelijk de beekvalleien van de Laarbeek en de Hoezebeek.

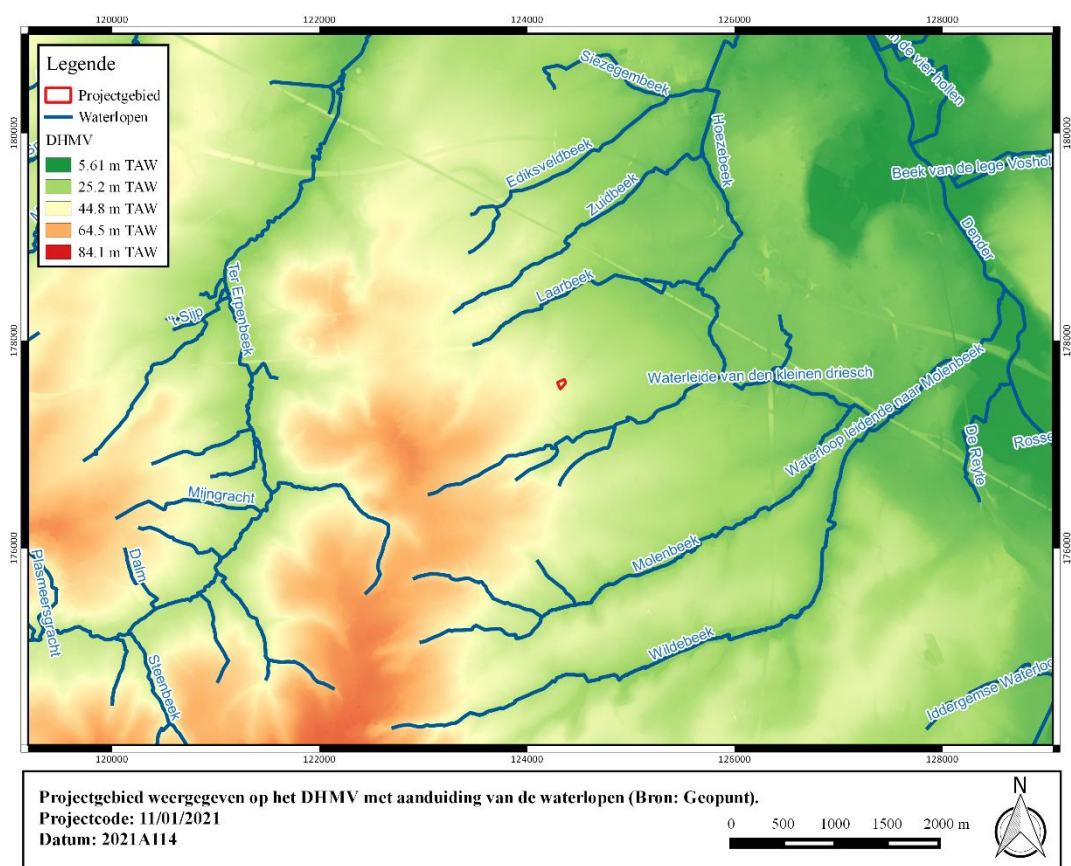
Het plangebied zelf is gelegen op een hoogte van ca. 38.9 – 41.7 m TAW. Het terrein helt af in oostelijke richting. De bestaande woning situeert zich op een iets hoger gelegen platform. Hydrografisch situeert het plangebied zich binnen het Denderbekken (deelbekken: Vondelbeek).

Dit landschappelijk kader, op iets hoger gelegen terrein geflankeerd door beekvalleien, in de omgeving van de brede Dendervallei moet een zekere aantrekkingskracht uitgeoefend hebben op jager-verzamelaars in de regio.

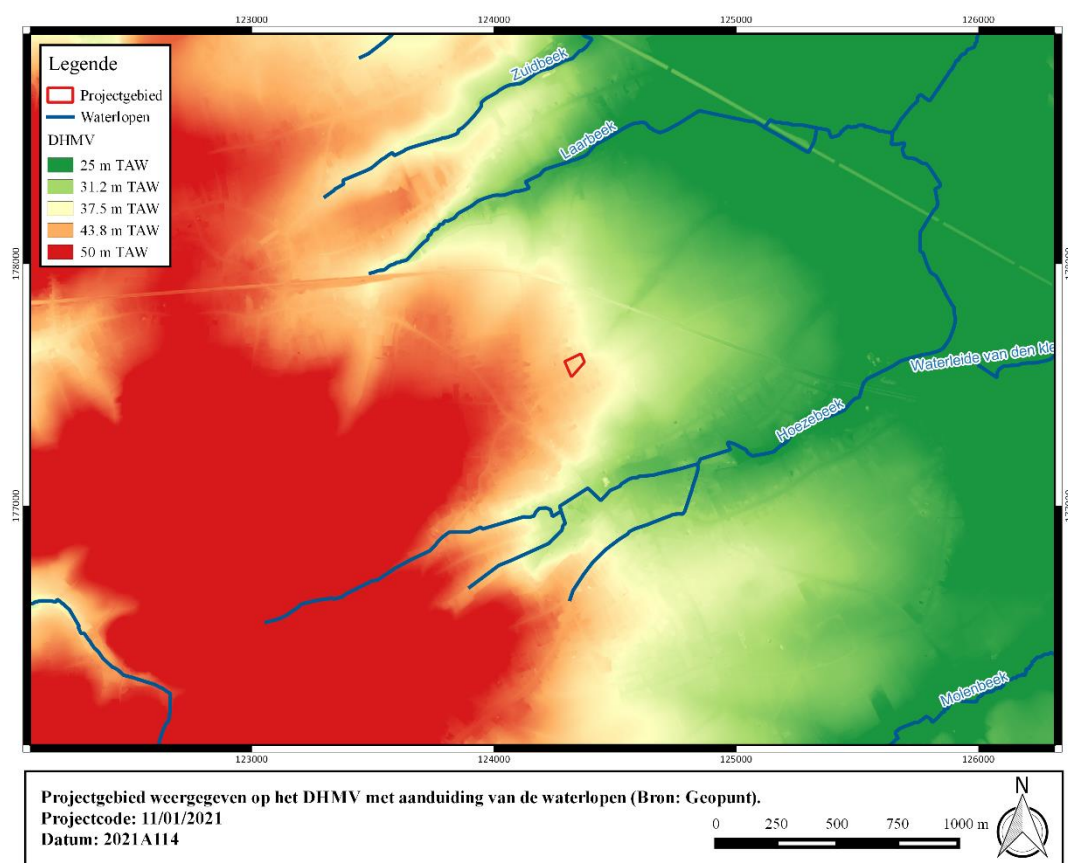

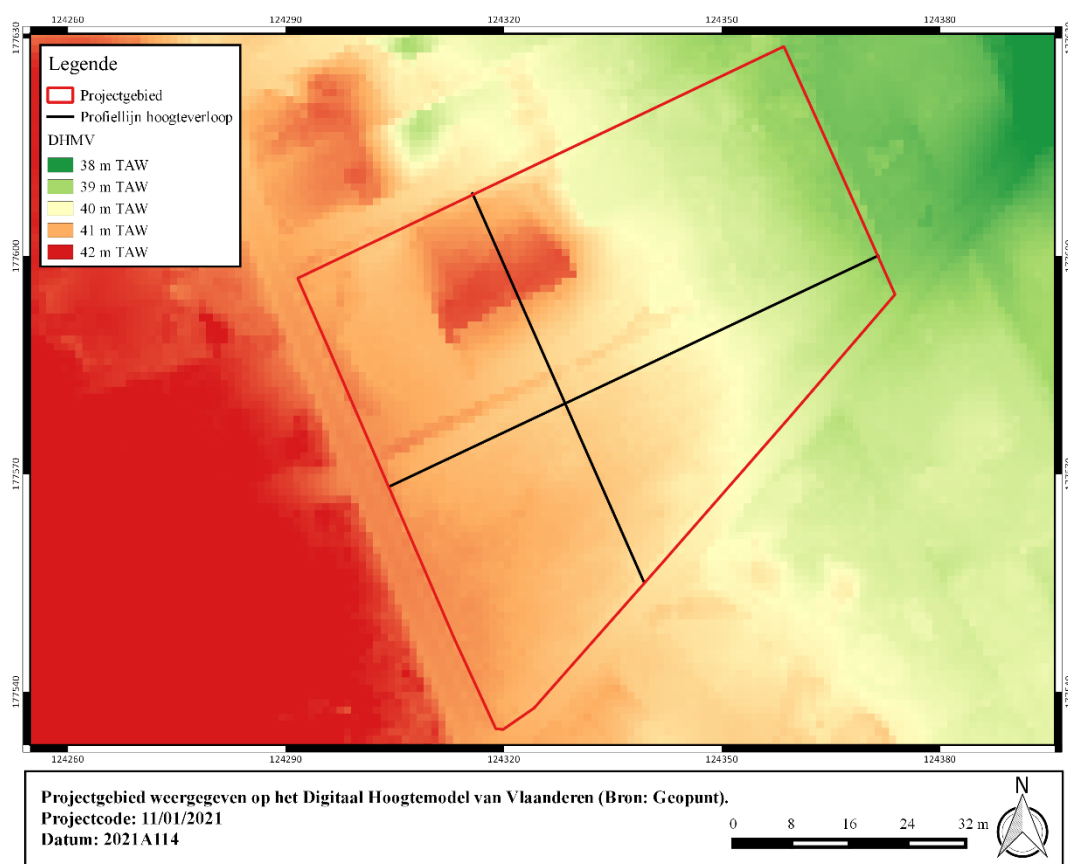
Figuur 7: Projectgebied weergegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Bron: Geopunt).

Figuur 8: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de waterlopen (Bron: Geopunt).

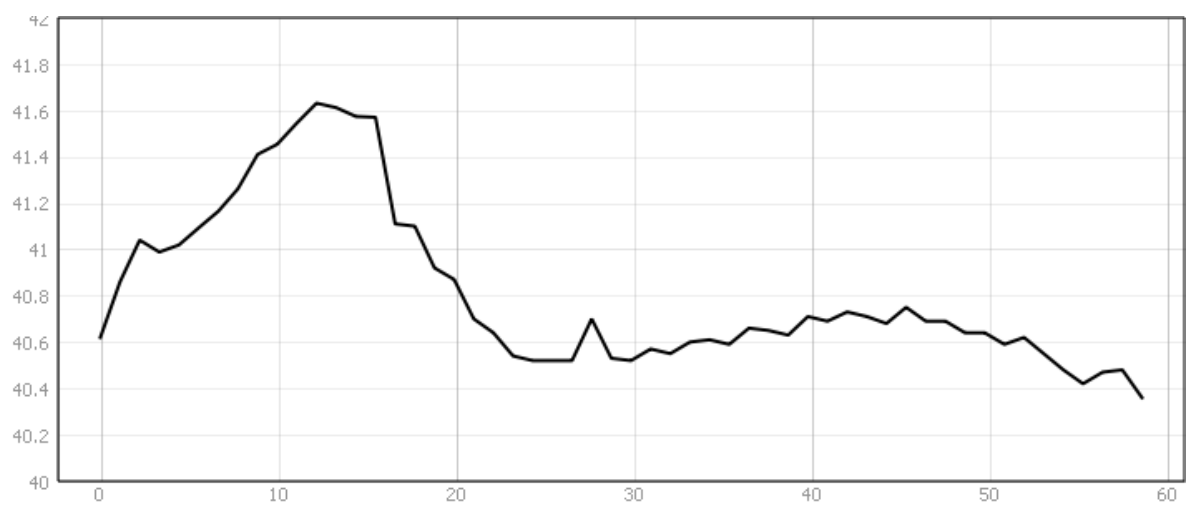

Figuur 9: Projectgebied weergegeven op het DHNV met aanduiding van de waterlopen (Bron: Geopunt).

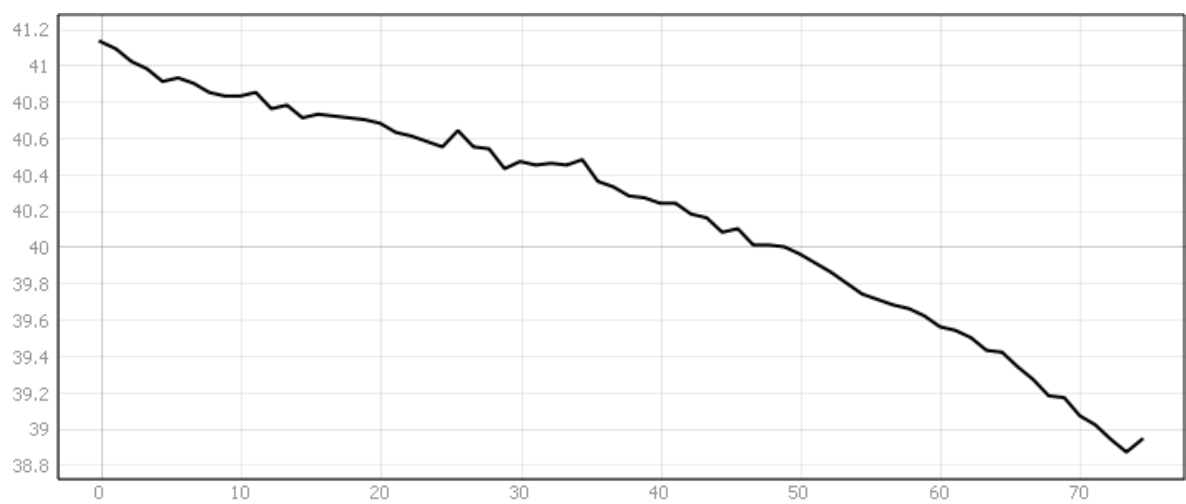

Figuur 10: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).

Figuur 11: Hoogteverloop, NW-ZO

Figuur 12: Hoogteverloop, ZW-NO

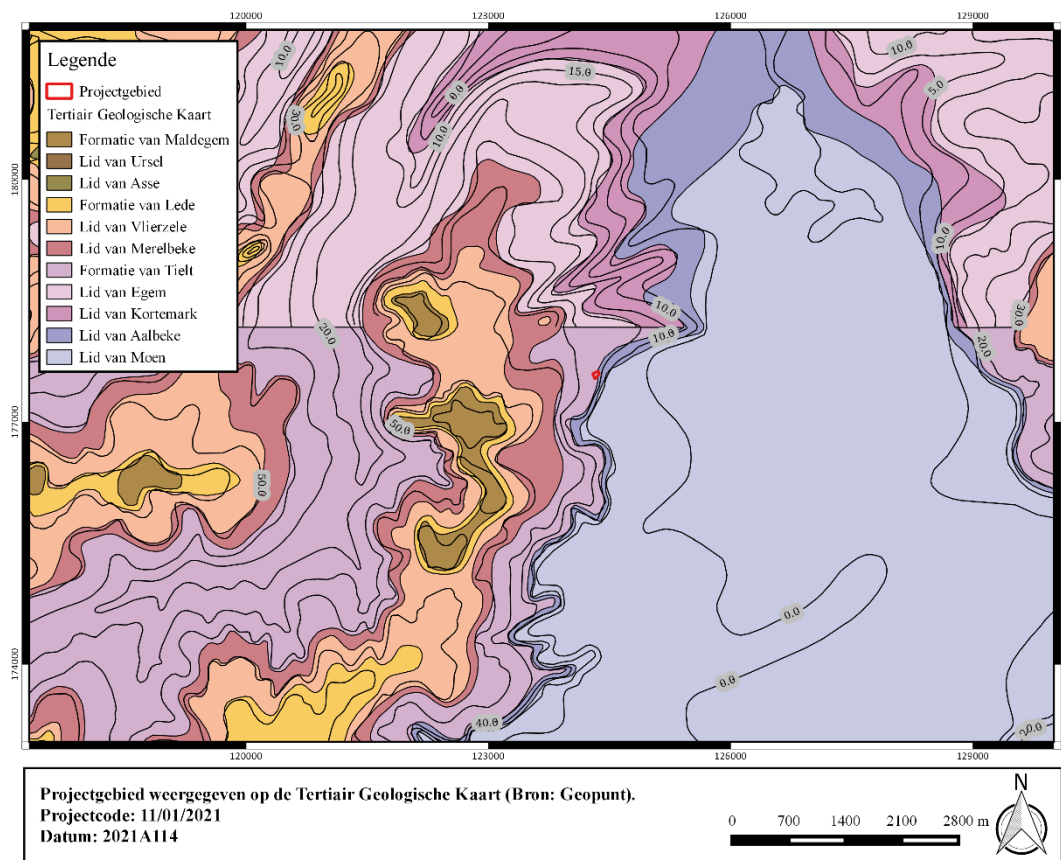
1.4.1.2 Tertiaire lithostratigrafie

Het plangebied is gelegen op de overgang van de Formatie van Tielt richting het de Formatie van Kortrijk (Lid van Aalbeke).

De Formatie van Tielt bestaat uit ondiep marien zeer fijn zand dat naar onderen toe overgaat in een zeer-fijnzandige grove silt. Deze sedimenten werden afgezet tijdens het Ieperiaan (56,0 Ma - 47,8 Ma). De formatie wordt van boven naar onder (en van jong naar oud) onderverdeeld in het Lid van Egem en het Lid van Kortemark.

Het Lid van Aalbeke (Formatie van Kortrijk) bestaat hoofdzakelijk uit mariene kleiige sedimenten, die weinig macrofossielen bevatten en is de eerste afgezette formatie van het Vroeg-Eoceen (54,8 Ma – 49,0 Ma). Over het algemeen worden de afzettingen siltiger of zandiger (ondieper afzettingmilieu) naar het zuidoosten toe en homogeen kleiiger naar het noorden en noordoosten toe (dieper afzettingmilieu). De Formatie van Kortrijk wordt ingedeeld in vier leden; van onder naar boven: het Lid van Mont-Héribu, het Lid van Saint-Maur, het Lid van Moen en het Lid van Aalbeke. Het Lid van Mont-Héribu rust op de Groep van Landen.

Het Lid van Aalbeke is een fijnsiltige homogene klei, afgezet in een rustig open-shelf milieu. Het manifesteert zich vaak als een grijze plastische klei die soms fossielen, zandsteenconcreties en laagjes grijs zand bevat. Deze klei wordt uitgebaat voor vervaardiging van bakstenen, dakpannen en siertegels.

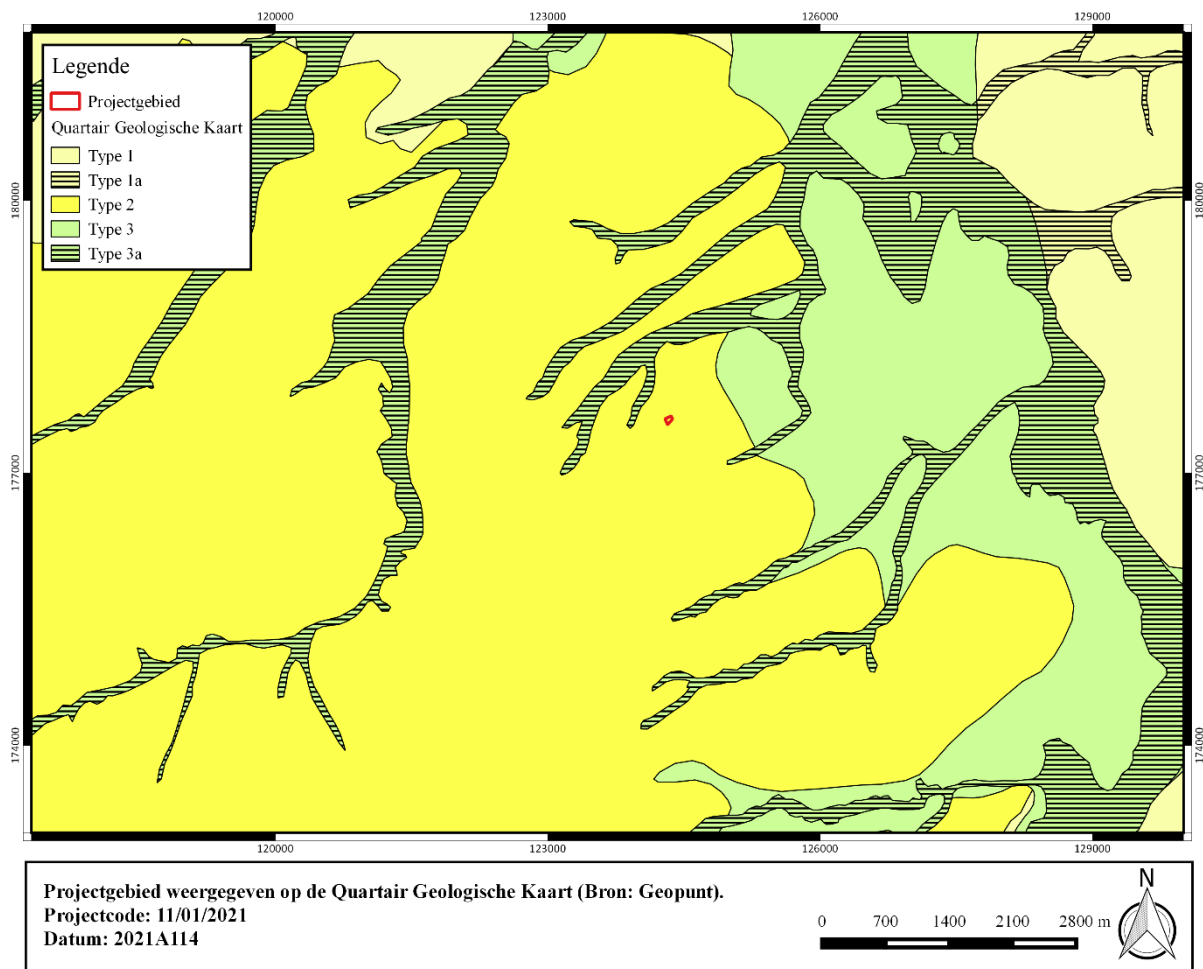

Figuur 13: Projectgebied weergegeven op de Tertiair Geologische Kaart (Bron: Geopunt).

1.4.1.3 Quartaire lithostratigrafie

Het projectgebied is gelegen in het Quartair **Type 2**. Dit type bestaat uit een eolische afzetting van het Weichseliaan tot mogelijk Vroeg-Holoceen (zandleem tot leem). Deze afzetting kan eventuele hellingsafzettingen van het Quartair bevatten.

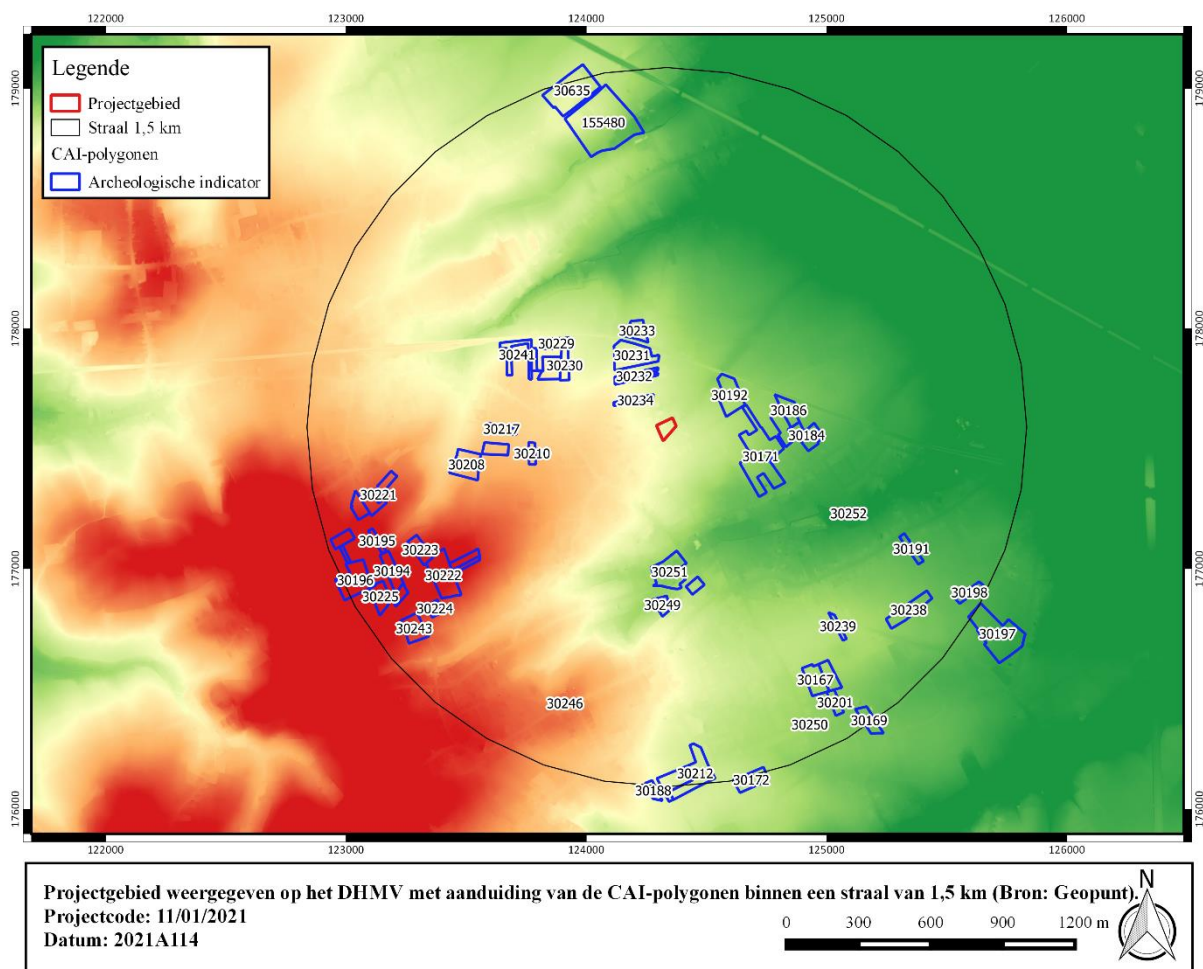

Figuur 14: Projectgebied weergegeven op de Quartair Geologische Kaart (Bron: Geopunt).

1.4.2 Historische en archeologische voorkennis

1.4.2.1 Overzicht van de gekende archeologische waarden

In de omgeving zijn voornamelijk archeologische indicatoren gekend. Archeologische sites die gekend zijn door onderzoek met ingreep in de bodem zijn schaars, hetgeen vermoedelijk een gevolg is van een gebrek aan systematisch onderzoek en niet zozeer een reflectie van menselijke afwezigheid in het verleden. Wat opvalt op het kaartblad van de CAI is een groot aantal polygonen waar veldkartering is uitgevoerd in het kader van een licentiaatsverhandeling. Tijdens deze prospecties zijn menig lithisch artefact ingezameld die wijst op aanwezigheid tijdens de steentijden. Daarnaast zijn tijdens deze prospecties ook fragmenten aardewerk gerecupereerd die dateren uit de Romeinse periode en middeleeuwen. Hoewel de concrete archeologische informatie beperkt is, wijzen de waarnemingen op zo goed als doorlopende aanwezigheid sinds de steentijden in de omgeving van het plangebied.

Figuur 16: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de CAI-polygonen binnen een straal van 1,5 km (Bron: Geopunt).

I. Archeologische vindplaatsen

/

II. Archeologische indicatoren

Historisch-cartografische en iconografische data

155480	Indicator cartografie Late middeleeuwen: site met walgracht
--------	--

Veldprospecties

30167	Veldprospectie (1987); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Bron: Sergeant J.,1994-1995, Een onderzoek naar de steentijd in het Aalsterse, onuitgegeven licentiaatsverhandeling Gent
30169	Veldprospectie (1987); NK: 150 meter Romeinse tijd: aardewerk Bron: Marc Meganck, 1988-1989, Archeologisch onderzoek van de gemeente Haaltert, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, Gent.
30170	Veldprospectie (1987); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Volle middeleeuwen: aardewerk Bron: Sergeant J.,1994-1995, Een onderzoek naar de steentijd in het Aalsterse, onuitgegeven licentiaatsverhandeling Gent
30171	Veldprospectie (1987); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Romeinse tijd: aardewerk, glas, bouw materiaal. De tegulae werden ontdekt in context bij uitgraven van kelder. Gezien hun opstelling, zij aan zij in een rechthoek met donkere verkleuring, gaat het vermoedelijk om een brandrestengraf. Bron: Marc Meganck, 1988-1989, Archeologisch onderzoek van de gemeente Haaltert, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, Gent.
30172	Veldprospectie (1987); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Bron: Sergeant J.,1994-1995, Een onderzoek naar de steentijd in het Aalsterse, onuitgegeven licentiaatsverhandeling Gent
30173	Veldprospectie (1987); NK: 150 meter Romeinse tijd: lithisch materiaal

	Bron: Marc Meganck, 1988-1989, Archeologisch onderzoek van de gemeente Haaltert, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, Gent.
30175	Veldprospectie (1988); NK: 150 meter Romeinse tijd: aardewerk Bron: Marc Meganck, 1988-1989, Archeologisch onderzoek van de gemeente Haaltert, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, Gent.
30184	Veldprospectie (1988); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Bron: Sergeant J.,1994-1995, Een onderzoek naar de steentijd in het Aalsterse, onuitgegeven licentiaatsverhandeling Gent
30186	Veldprospectie (1988); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Bron: Sergeant J.,1994-1995, Een onderzoek naar de steentijd in het Aalsterse, onuitgegeven licentiaatsverhandeling Gent
30188	Veldprospectie (1988); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Bron: Sergeant J.,1994-1995, Een onderzoek naar de steentijd in het Aalsterse, onuitgegeven licentiaatsverhandeling Gent
30191	Veldprospectie (1988); NK: 150 meter Romeinse tijd: aardewerk Bron: Marc Meganck, 1988-1989, Archeologisch onderzoek van de gemeente Haaltert, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, Gent.
30192	Veldprospectie (1988); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Bron: Sergeant J.,1994-1995, Een onderzoek naar de steentijd in het Aalsterse, onuitgegeven licentiaatsverhandeling Gent
30193	Veldprospectie (1988); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Bron: Sergeant J.,1994-1995, Een onderzoek naar de steentijd in het Aalsterse, onuitgegeven licentiaatsverhandeling Gent
30194	Veldprospectie (1988); NK: 150 meter

	Steentijd: lithisch materiaal Romeinse tijd: aardewerk Bron: Sergeant J.,1994-1995, Een onderzoek naar de steentijd in het Aalsterse, onuitgegeven licentiaatsverhandeling Gent
30195	Veldprospectie (1988); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Bron: Sergeant J.,1994-1995, Een onderzoek naar de steentijd in het Aalsterse, onuitgegeven licentiaatsverhandeling Gent
30196	Veldprospectie (1988); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Romeinse tijd: aardewerk Bron: Sergeant J.,1994-1995, Een onderzoek naar de steentijd in het Aalsterse, onuitgegeven licentiaatsverhandeling Gent
30197	Veldprospectie (1988); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Bron: Sergeant J.,1994-1995, Een onderzoek naar de steentijd in het Aalsterse, onuitgegeven licentiaatsverhandeling Gent
30198	Veldprospectie (1988); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Bron: Sergeant J.,1994-1995, Een onderzoek naar de steentijd in het Aalsterse, onuitgegeven licentiaatsverhandeling Gent
30201	Veldprospectie; NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Bron: Marc Meganck, 1988-1989, Archeologisch onderzoek van de gemeente Haaltert, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, Gent.
30202	Veldprospectie (1988); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Bron: Sergeant J.,1994-1995, Een onderzoek naar de steentijd in het Aalsterse, onuitgegeven licentiaatsverhandeling Gent
30208	Veldprospectie (1988); NK: 150 meter

	Steentijd: lithisch materiaal Romeinse tijd: aardewerk, natuursteen, bouwmateriaal Bron: Sergeant J.,1994-1995, Een onderzoek naar de steentijd in het Aalsterse, onuitgegeven licentiaatsverhandeling Gent
30209	Veldprospectie (1988); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Romeinse tijd: aardewerk Bron: Sergeant J.,1994-1995, Een onderzoek naar de steentijd in het Aalsterse, onuitgegeven licentiaatsverhandeling Gent
30210	Veldprospectie (1988); NK: 150 meter Romeinse tijd: aardewerk Bron: Marc Meganck, 1988-1989, Archeologisch onderzoek van de gemeente Haaltert, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, Gent.
30212	Veldprospectie (1988); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Volle middeleeuwen: aardewerk Bron: Sergeant J.,1994-1995, Een onderzoek naar de steentijd in het Aalsterse, onuitgegeven licentiaatsverhandeling Gent
30217	Veldprospectie (1988); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Bron: Sergeant J.,1994-1995, Een onderzoek naar de steentijd in het Aalsterse, onuitgegeven licentiaatsverhandeling Gent
30218	Veldprospectie (1988); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Romeinse tijd: aardewerk Bron: Sergeant J.,1994-1995, Een onderzoek naar de steentijd in het Aalsterse, onuitgegeven licentiaatsverhandeling Gent
30219	Veldprospectie (1988); NK: 150 meter Romeinse tijd: aardewerk

	Bron: Sergeant J.,1994-1995, Een onderzoek naar de steentijd in het Aalsterse, onuitgegeven licentiaatsverhandeling Gent
30220	Veldprospectie (1988); NK: 150 meter Romeinse tijd: aardewerk Bron: Sergeant J.,1994-1995, Een onderzoek naar de steentijd in het Aalsterse, onuitgegeven licentiaatsverhandeling Gent
30221	Veldprospectie (1988); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Romeinse tijd: aardewerk Bron: Sergeant J.,1994-1995, Een onderzoek naar de steentijd in het Aalsterse, onuitgegeven licentiaatsverhandeling Gent
30222	Veldprospectie (1988); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Bron: Sergeant J.,1994-1995, Een onderzoek naar de steentijd in het Aalsterse, onuitgegeven licentiaatsverhandeling Gent
30223	Veldprospectie (1988); NK: 150 meter Romeinse tijd: kruikwaar, doliumfragment Bron: Meganck Marc, 1988-1989, Archeologisch onderzoek van de gemeente Haaltert, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, Gent.
30224	Veldprospectie (1988); NK: 150 meter Romeinse tijd: aardewerk Bron: Meganck Marc, 1988-1989, Archeologisch onderzoek van de gemeente Haaltert, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, Gent.
30225	Veldprospectie (1988); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Bron: Sergeant J.,1994-1995, Een onderzoek naar de steentijd in het Aalsterse, onuitgegeven licentiaatsverhandeling Gent
30229	Veldprospectie (1988); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Romeinse tijd: aardewerk, bouw materiaal

	Bron: Sergeant J.,1994-1995, Een onderzoek naar de steentijd in het Aalsterse, onuitgegeven licentiaatsverhandeling Gent
30230	Veldprospectie (1988); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Romeinse tijd: aardewerk, bouwmateriaal Volle middeleeuwen: aardewerk Bron: Sergeant J.,1994-1995, Een onderzoek naar de steentijd in het Aalsterse, onuitgegeven licentiaatsverhandeling Gent
30231	Veldprospectie (1988); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Romeinse tijd: aardewerk, bouwmateriaal Bron: Sergeant J.,1994-1995, Een onderzoek naar de steentijd in het Aalsterse, onuitgegeven licentiaatsverhandeling Gent
30232	Veldprospectie (1988); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Romeinse tijd: bouwmateriaal Bron: Sergeant J.,1994-1995, Een onderzoek naar de steentijd in het Aalsterse, onuitgegeven licentiaatsverhandeling Gent
30233	Veldprospectie (1988); NK: 150 meter Romeinse tijd: aardewerk Bron: Meganck Marc, 1988-1989, Archeologisch onderzoek van de gemeente Haaltert, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, Gent.
30234	Veldprospectie (1988); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Bron: Meganck Marc, 1988-1989, Archeologisch onderzoek van de gemeente Haaltert, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, Gent.
30236	Veldprospectie (1989); NK: 150 meter Steentijd : lithisch materiaal Bron: Meganck Marc, 1988-1989, Archeologisch onderzoek van de gemeente Haaltert, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, Gent.

30238	Veldprospectie (1989); NK: 150 meter Steentijd : lithisch materiaal Romeinse tijd: bouwmateriaal Bron: Meganck Marc, 1988-1989, Archeologisch onderzoek van de gemeente Haaltert, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, Gent.
30239	Veldprospectie (1989); NK: 150 meter Onbepaald: natuursteen Bron: Meganck Marc, 1988-1989, Archeologisch onderzoek van de gemeente Haaltert, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, Gent.
30240	Veldprospectie (1989); NK: 150 meter Steentijd : lithisch materiaal Bron: Meganck Marc, 1988-1989, Archeologisch onderzoek van de gemeente Haaltert, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, Gent.
30241	Veldprospectie (1989); NK: 150 meter Steentijd : lithisch materiaal Romeinse tijd: bouwmateriaal Volle middeleeuwen: aardewerk Bron: Meganck Marc, 1988-1989, Archeologisch onderzoek van de gemeente Haaltert, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, Gent.
30242	Veldprospectie (1989); NK: 150 meter Steentijd : lithisch materiaal Bron: Meganck Marc, 1988-1989, Archeologisch onderzoek van de gemeente Haaltert, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, Gent.
30243	Veldprospectie (1989); NK: 150 meter Volle middeleeuwen: aardewerk Bron: Meganck Marc, 1988-1989, Archeologisch onderzoek van de gemeente Haaltert, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, Gent.
30635	Veldprospectie (1988); NK: 150 meter Romeinse tijd: aardewerk Bron: Archief IAP

Toevalsvondst

30245	Toevalstvondst; NK: 150 m Volle middeleeuwen: voormalige vroeg-gotische kapittelkerk met talrijke verbouwingen. De eerste vermelding dateert van 1046. In 1869 is de kerk afgebrand en vervangen door een volledige nieuwbouw. Bron: Meganck Marc, 1988-1989, Archeologisch onderzoek van de gemeente Haaltert, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, Gent.
30246	Toevalsvondst; NK: 150 meter Late middeleeuwen: molen – eerste molen was in hout, later niet meer herbouwd Bron: Marc Meganck, 1988-1989, Archeologisch onderzoek van de gemeente Haaltert, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, Gent.
30249	Toevalsvondst; NK: 150 meter Middeleeuwen: burcht. Oudste vermelding dateert van 1374, afgebroken in 1750. Bron: Marc Meganck, 1988-1989, Archeologisch onderzoek van de gemeente Haaltert, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, Gent.
30250	Toevalsvondst; NK: 150 meter Middeleeuwen: kapel, waarschijnlijk voor 1625 gebouwd. Bron: Marc Meganck, 1988-1989, Archeologisch onderzoek van de gemeente Haaltert, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, Gent.
30251	Toevalsvondst; NK: 150 meter Middeleeuwen: motte, nu verdwenen; lusthof met vijvers en park in de plaats. Bron: Marc Meganck, 1988-1989, Archeologisch onderzoek van de gemeente Haaltert, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, Gent.
30252	Toevalsvondst (1839); NK: 150 meter Volle middeleeuwen: burcht. Oudste vermelding dateert van 1064, burcht is afgebroken. De wal is van water voorzien via de Klokputbeek. Bron: Marc Meganck, 1988-1989, Archeologisch onderzoek van de gemeente Haaltert, onuitgegeven licentiaatsverhandeling

1.4.2.2 Historische context en bekende archeologische vindplaatsen

Op basis van veldprospectiecampagnes is menselijke aanwezigheid in de regio van Haaltert vastgesteld vanaf de steentijden. Bij de prospecties is een veelvoud van lithische artefacten gerecupereerd. Het landschappelijk kader van het plangebied, op een uitloper van de Vlaamse Ardennen met uitzicht op de Dendervallei, moet een grote aantrekkingskracht gehad hebben op jager-verzamelaars en vroege landbouwers. De goed gedraineerde vruchtbare zandleemgronden moeten tevens aantrekkelijk geweest zijn voor de eerste landbouwers.

De Romeinse weg tussen Velzeke en Asse liep mogelijk langs-, of doorheen Haaltert. Zowel de ligging van het plangebied binnen een vrij goed door Romeinse wegen ontsloten gebied, als de talrijke Romeinse vondsten binnen het grondgebied, indiceren een verhoogde verwachting naar Romeinse sporen.

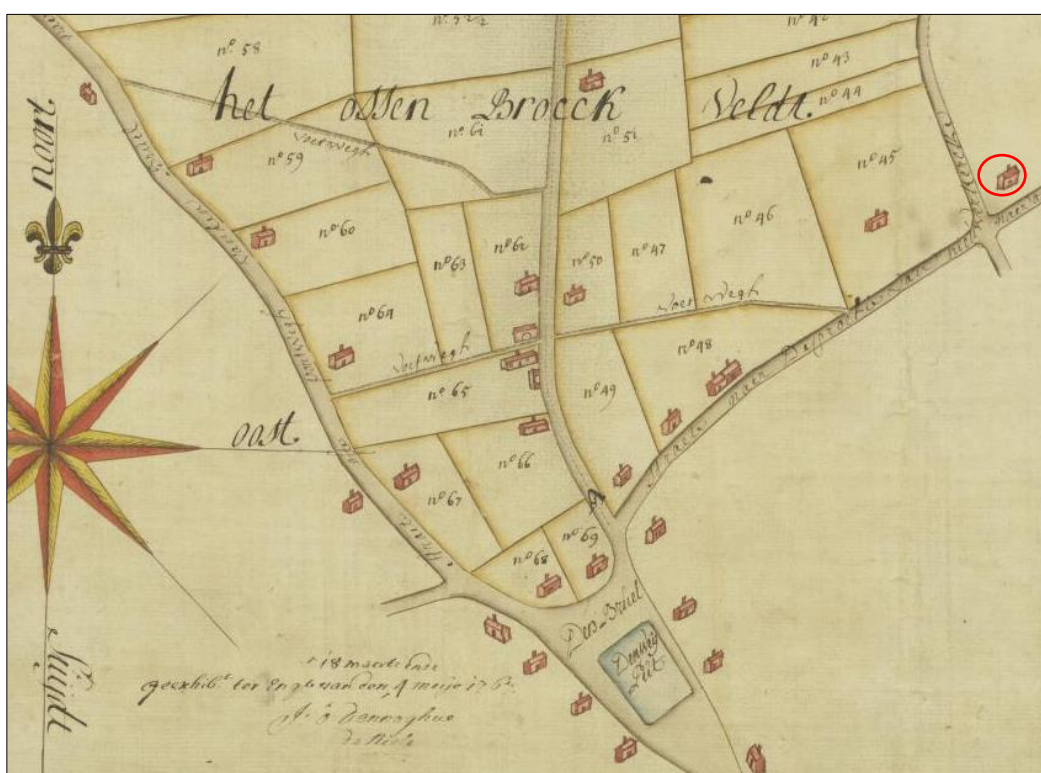
Plaatsnamen als Brantegem en Gotehem wijzen mogelijk op een Frankische oorsprong van Haaltert. De oudste vermelding van Haaltert is in een oorkonde uit 1046. Later kwam het dorp in het bezit van de graven van Vlaanderen. Haaltert werd in 1227 in leen gegeven aan Michiel van Boulaere. In de late middeleeuwen maakt Haaltert deel uit van ‘het Land van Rotselaer’, samen met omliggende dorpen Kerkken, Denderhoutem, Aaigem, Vlekkem en Heldergem. Haaltert was eeuwenlang een landbouwersdorp waar hoofdzakelijk hop, vlas en koolzaad geteeld werden. Enkele voorname hoeven zijn het Hof te Culsbroek, het Hof ter Wilgen, het Hof te Rode en het Hof Stoys. Een 10-tal brouwerijen en 4 molens droegen bij tot de economische bedrijvigheid. Aan het begin van de 20^e eeuw werden in Haaltert een ruim aantal kantscholen ingericht. In 1930 waren hierin honderden thuiswerksters tewerkgesteld. Deze thuisarbeid evolueerde geleidelijk naar pendelarbeid.³

³ Loket Onroerend Erfgoed

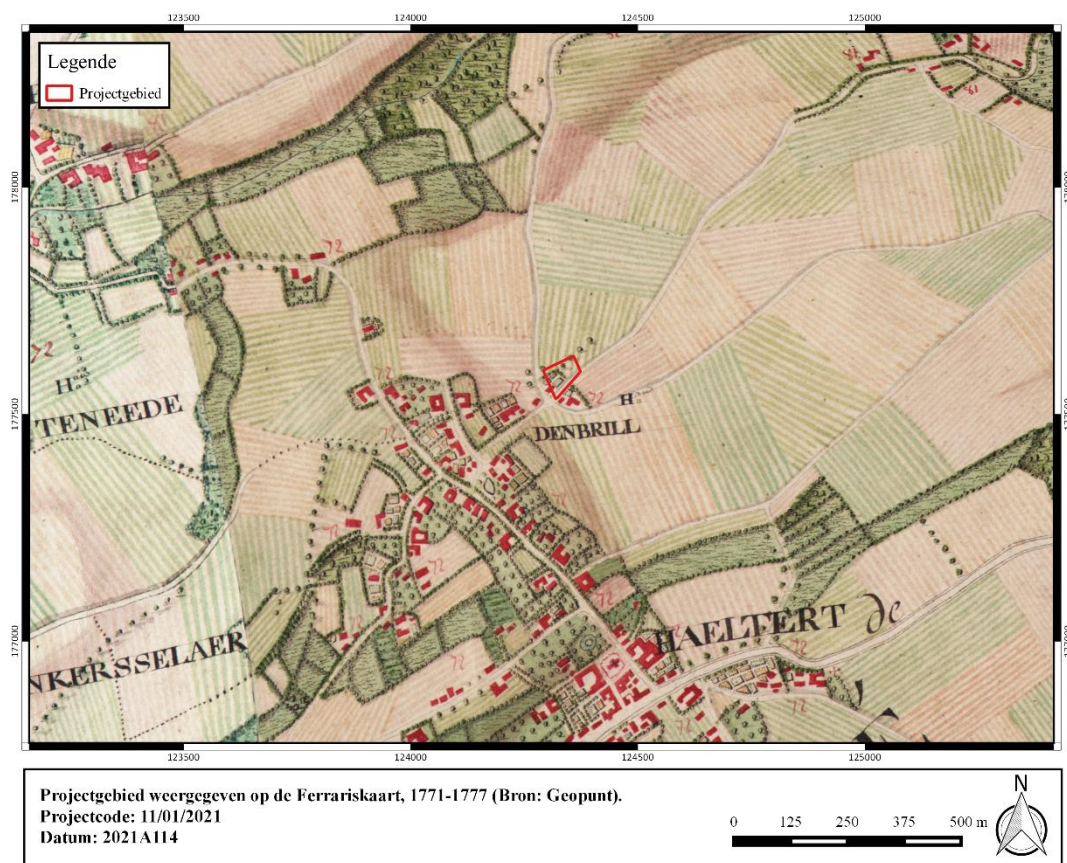
1.4.2.3 Archeologische indicatoren en cartografische bronnen

Op de Ferrariskaart is het verloop van Kraaiwinkel en de Doornstraat reeds duidelijk waar te nemen. Het plangebied is gelegen in het gehucht *Den Brill*. Vermoedelijk is dit toponiem afkomstig van *Briel* of *Breugel*, een Keltisch leenwoord dat ‘omheind park of omheinde weide voor herten of paarden’ betekent.⁴ In het zuidwestelijk deel van het plangebied is een gebouw weergegeven dat is omgeven door een moestuin. Dit gebouw is reeds te zien op een figuratief plan uit 1766, opgemaakt door Charles en Adrien Benthuis. De noord- en oostzijde van het plangebied staan gekarteerd als akker. In het noordoostelijk terreindeel situeert zich een rij bomen. Ook op de Atlas der Buurtwegen en de Poppkaart is dit gebouw te zien. Op de Poppkaart is nog een kleiner rechthoekig gebouw weergegeven in het zuidoostelijk terreindeel. De topografische kaart van 1884 geeft nog een bijkomstig klein gebouw weer in het westelijk deel van het plangebied. Op de topografische kaart van 1934 lijkt het grootste deel van de bebouwing verdwenen te zijn. Aan de westzijde van het plangebied zijn wel nog twee kleine rechthoekige gebouwen te zien. Verder situeren zich duidelijk bomen binnen de projectgrenzen.

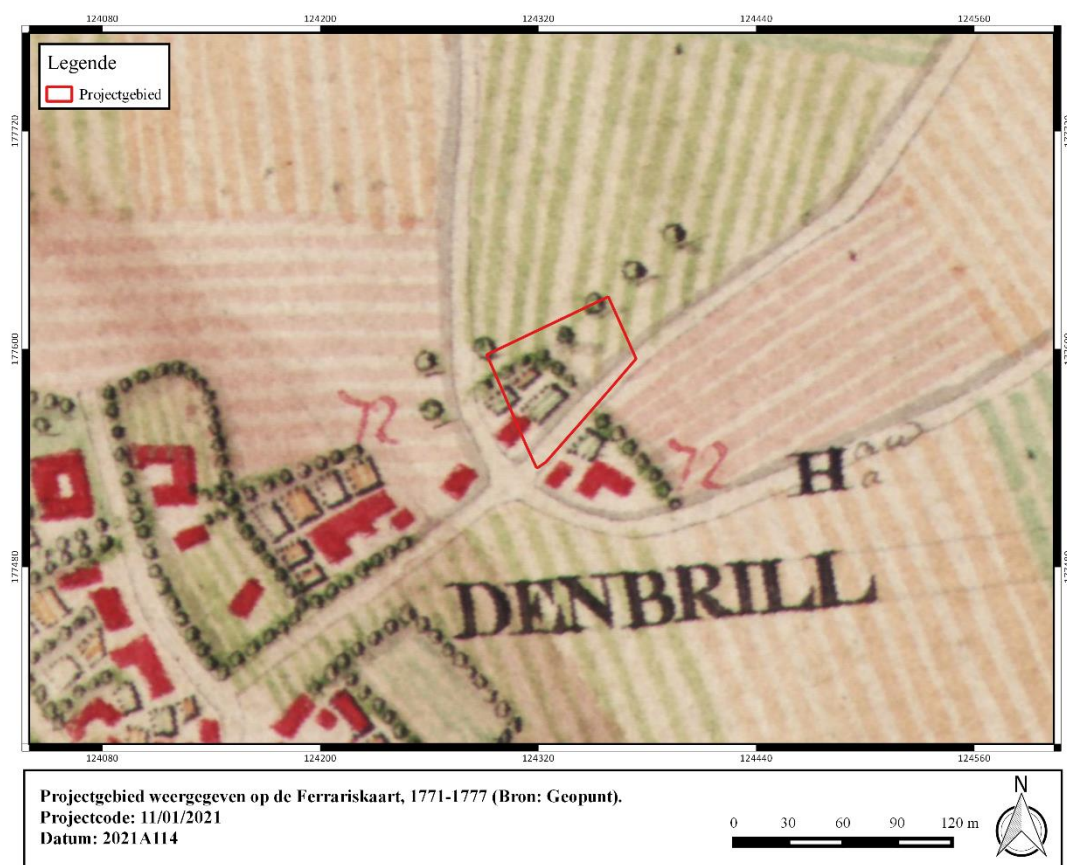

Figuur 17: Projectgebied weergegeven op een figuratief plan van de gronden in Bruul, Charles en Adrien Fr. Benthuis, 1766 (Bron: NGI Cartesius).

⁴ Claes, F. 1985: p.66.

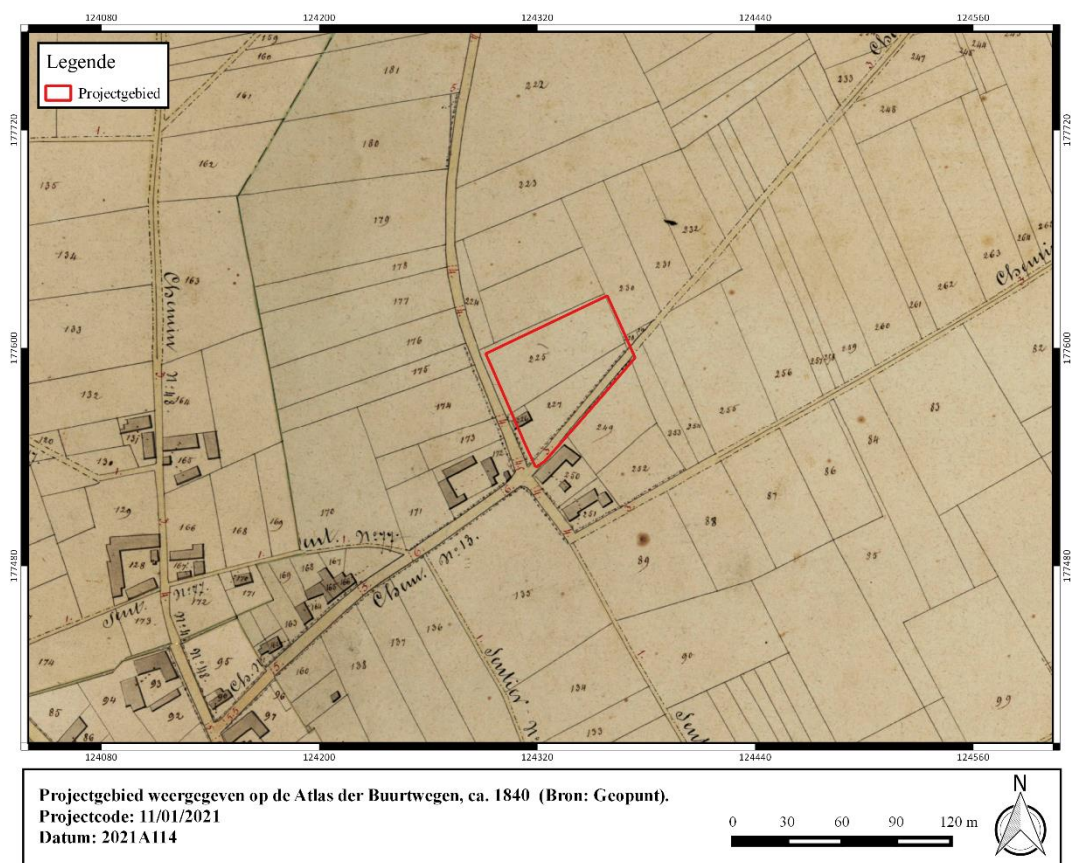

Figuur 18: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).

Figuur 19: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).

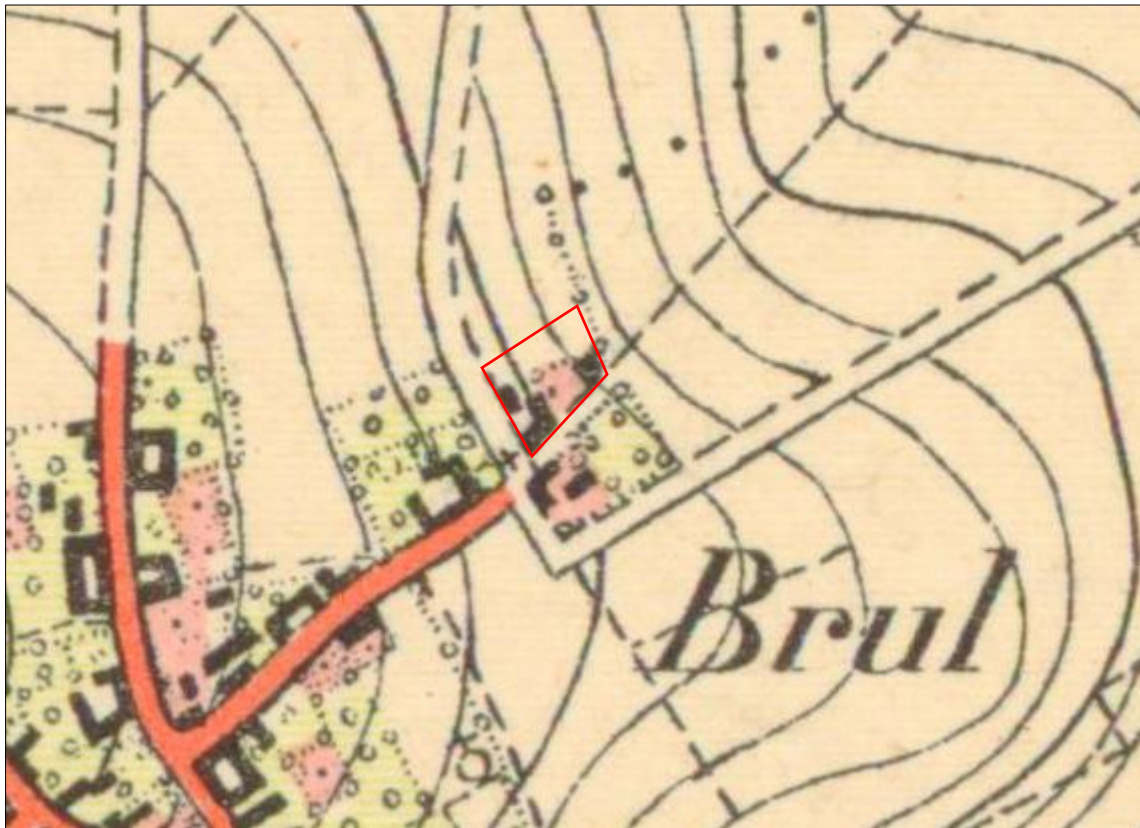

Figuur 20: Projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen, ca. 1840 (Bron: Geopunt).

Figuur 21: Projectgebied weergegeven op de Poppkaart, 1842-1879 (Bron: Geopunt).

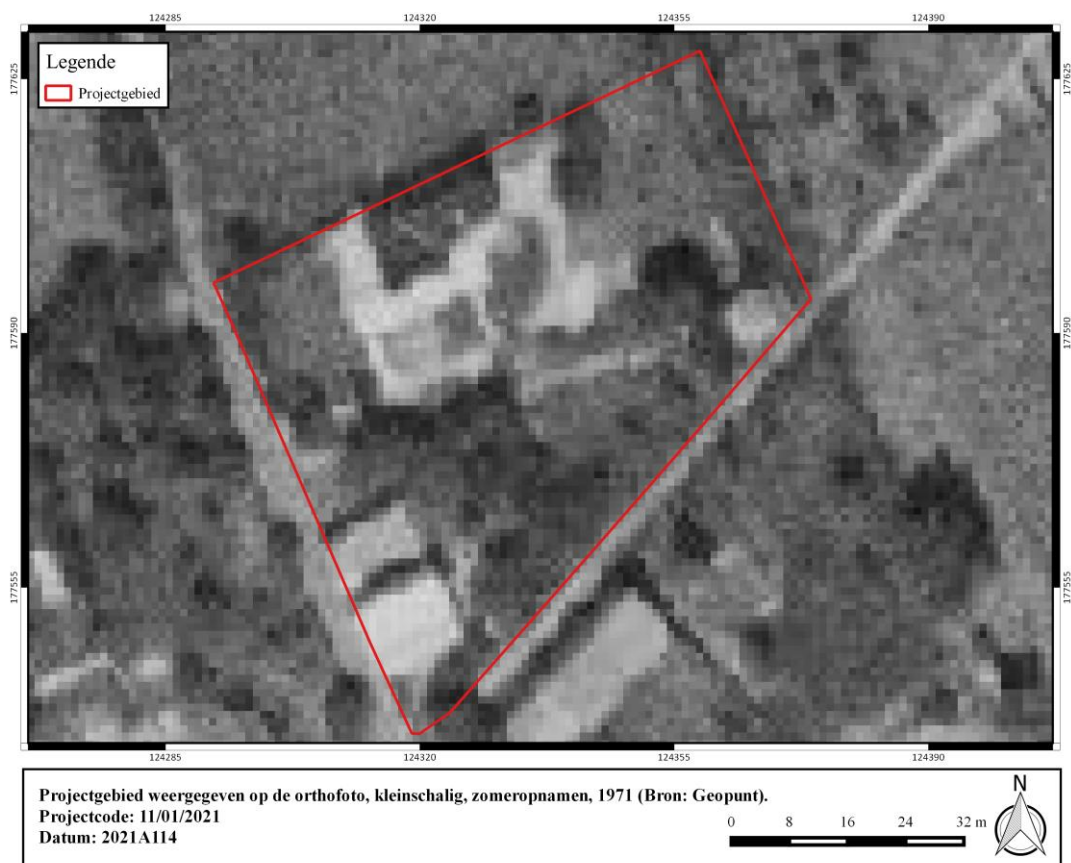
Figuur 22: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van 1884 (Bron: NGI Cartesius).

Figuur 23: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van 1936 (Bron: NGI Cartesius).

1.4.2.4 Huidige gebruik en verstoringen

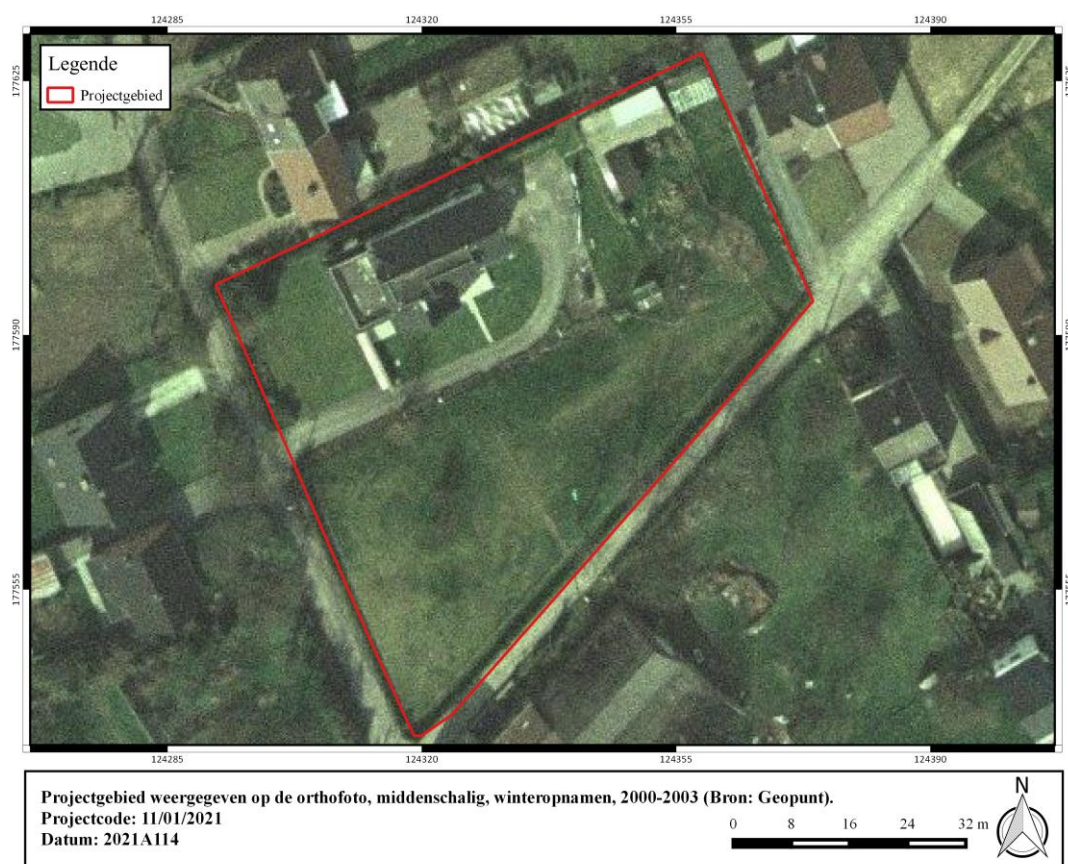
De orthofotosequentie geeft een zekere evolutie weer in het bodemgebruik binnen de contour van het plangebied gedurende de laatste decennia. Op de oudste luchtopname zijn de twee gebouwen in het zuidwestelijk terreindeel, zoals ook weergegeven op de topografische kaart van 1936 nog duidelijk te zien. In het noordelijk terreindeel is het bestaande woonhuis reeds waar te nemen. Op het lokaal hoogtemodel was reeds te zien dat dit gebouw is gerealiseerd op een iets hoger gelegen platform. De rest van het terrein is vrij dicht met bomen begroeid. Op de orthofoto van 2000-2003 is de bebouwing in het zuidwestelijk terreindeel gesloopt en zijn de bijgebouwen in het noordoostelijk deel van het plangebied gerealiseerd. De tuin lijkt deels heraangelegd waarbij een ruim aantal bomen in het centrale deel van het plangebied gerooid zijn. Deze toestand is tot op heden bewaard.

Figuur 24: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1971 (Bron: Geopunt).

Figuur 25: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1979-1990 (Bron: Geopunt).

Figuur 26: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2000-2003 (Bron: Geopunt).

Figuur 27: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2008-2011 (Bron: Geopunt).

Figuur 28: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 (Bron: Geopunt).

1.5 Synthese

De opdrachtgever plant de realisatie van een verkaveling ter hoogte van Kraaiwinkel 1 te Haaltert. Het projectgebied is ca. 4000 m² groot en wordt ingenomen door een vrijstaande woning met inrit en tuin. De bebouwing en verharding hebben een gecombineerde oppervlakte van ca. 666 m².

Haaltert bevindt zich op een noordelijke uitloper van de Vlaamse Ardennen ten westen van de Dendervallei. Een kilometer ten noorden van het onderzoeksgebied stroomt de Laarbeek, een 500-tal meter ten zuiden stroomt de Hoezebeek. Het terrein helt af in oostelijke richting. De Quartairgeologische kaart geeft een profielopbouw weer van eolische afzettingen van het laat-Pleistoceen tot vroeg-Holoceen die rusten op de Tertiaire sokkel. De bodemkaart geeft slechts in beperkte mate informatie weer ter hoogte van het onderzoeksgebied. De bodem bestaat vermoedelijk uit relatief droge leem waar reeds een zekere mate van erosie heeft plaatsgevonden. Hoewel het onderzoeksgebied strikt genomen niet gelegen is binnen een gradiëntsituatie moet de locatie op een hoger terrein nabij enkele kleinere beekvalleien tot enigszins een aantrekkingskracht hebben gehad op rondtrekkende groepen jager-verzamelaars. De goed gedraineerde en vruchtbare leemgronden moeten ook uitermate geschikt geweest zijn als landbouwgrond.

Op cartografische bronnen is te zien dat het terrein zich aan de periferie bevindt van de dorpskern van Haaltert. Op de Kabinetskaart der Oostenrijkse Nederlanden is een deel van het huidige stratenpatroon reeds te herkennen. Ter hoogte van het onderzoeksgebied is een gebouw weergegeven met bijhorende moestuin. De terreinen rondom het onderzoeksgebied zijn hoofdzakelijk in gebruik als akkerland. De 19^e-eeuwse bronnen geven weinig tot geen verandering weer ten opzichte van de 18^e-eeuwse situatie. Ook op de oudste luchtbeelden is in de zuidwestelijke hoek van het terrein nog bebouwing te herkennen. Op het luchtbeeld van 2000-2003 is de huidige toestand te herkennen.

In de omgeving zijn voornamelijk archeologische indicatoren gekend. Archeologische sites die gekend zijn door onderzoek met ingreep in de bodem zijn schaars, hetgeen vermoedelijk een gevolg is van een gebrek aan systematisch onderzoek en niet zozeer een reflectie van menselijke afwezigheid in het verleden. Wat opvalt op het kaartblad van de CAI is een groot aantal polygonen waar veldkartering is uitgevoerd in het kader van een licentiaatsverhandeling. Tijdens deze prospecties zijn menig lithisch artefact ingezameld die wijst op aanwezigheid tijdens de steentijden. Daarnaast zijn tijdens deze prospecties ook fragmenten aardewerk gerecupereerd die dateren uit de Romeinse periode en middeleeuwen. Hoewel de concrete archeologische informatie beperkt is, wijzen de waarnemingen op zo goed als doorlopende aanwezigheid sinds de steentijden in de omgeving van het plangebied.

Concreet dient op basis van het landschappelijk kader en de gekende indicatoren uitgegaan te worden van een trefkans inzake archeologisch erfgoed binnen de grenzen van het projectgebied. De verwachting bestaat uit zowel artefactenconcentraties als resten van bewoning, begraving of andere activiteiten in de vorm van bodemsporen. Vooralsnog is geen informatie aan het licht gekomen waardoor aangenomen kan worden dat het terrein vrij is van ondergronds erfgoed. In de eerste plaats dient een landschappelijk bodemonderzoek na de sloopwerken de bodemopbouw en bewaringskansen m.b.t. artefactensites te evalueren. Mocht hieruit blijken dat bodemhorizonten die kunne wijzen op gunstige bewaringscondities m.b.t. artefactensites dan dienen deze bemonsterd te worden in een verkennend grid. In het geval van een positieve staalname wordt dit onderzoek aangevuld met waarderende archeologische boringen en/of testvakken. Met betrekking tot erfgoed bestaand uit bodemsporen is een proefsleuvenonderzoek de meest geschikte onderzoeksmethode.

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2020

AGIV

Claes, F. 1985. Inleiding tot de Oostbrabantse Toponymie in: Naamkunde. Jaargang 19.

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

NGI Cartesius

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.

